

СЭРЦА ДЗЯЎЧЫНЫ НАЛЕЖЫЦЬ... ФУТБОЛУ

Вы сустракалі ў сваім жыцці футбольнага эксперта — дзяўчыну? Ёсць такая ў Віцебску — Настасся Пішчулава. За пяць гадоў яна сабрала багату калекцыю атрыбутаў, якія звязаны з «гульнёй мільёнаў». Яна лёгка можа прымусіць чырванець самых заўзятых фанатаў, бо цудоўна разбіраецца ва ўсіх нюансах гісторыі футбола.

Паненка гадзінамі можа расказаваць пра вядомыя гульцоў, пра форму, міжнародныя спаборніцтвы... Найлепшым падарункам для яе будзе «ружы для фанатаў» — шалікі, паштоўкі, налупкі, нават карты — усё, што звязана з футболам. У яе калекцыі ёсць аўтографы зорак. Гэтыя і іншыя экспанаты можна ўбачыць на выстаўцы «Футбол — гульня мільёнаў» — у Віцебскім раённым гісторыка-краязнаўчым музеі, дзе Настасся працуе дырэктарам. Ён знаходзіцца ў прыгарадзе Віцебска — у аграрным гарадку Акцябрскай.

Карэспандэнт «Звязды» ў размове з Настассяй прыходзіла перыядычна казаць пра любоў да хакея, бо сорама было прызнавацца, што пра многае не ведаў са свету футбола.

УСЁ ПАЧАЛОСЯ З «ЕЎРА»

Падобнай выстаўкі ў Беларусі яшчэ не было. Яе экспазіцыя будзе даступная для агляду на працягу лета. Згодна з заявай ФІФА, у футбол на планеце гуляе каля 250 мільёнаў чалавек. З іх больш за 20 мільёнаў — жанчыны! Для сапраўдных аматараў футбола выстаўка — «кландыйк эмоцый».

У сям'і калекцыянера Настасі Пішчулавай ніхто не захапляецца футболам. Нават старэйшы брат.

— З дзяцінства любіла глядзець футбол. А пасля

«Еўра-2012» зразумела, што мае сэрца належыць гэтай гульні. Першая любоў і на ўсё жыццё — «Рэал Мадрыд», — расказае яна.

У 2013-м Настасся купіла білет на матч у сталіцы Іспаніі. Яе ўразіла ўсё: стадыён на 85 тысяч гледачоў, музей у чатыры паверхі, сама гульня.

— Білет у музей каштуе 19 еўра — дарагавата, але задавальненне вартае таго. Дазваляюць нават у службовыя памяшканні зайсці. У раздзявалку, напрыклад. Від з самага верху арэны незабыўны. А сярод сувеніраў нават соскі для немаўляці! Так, з сімволікай каманды! Я купіла дражэ, — расказае фанатка.

Ад іншых заўзятаў футболу Насту адрознівае тое, што яна не ўжывае піва і, як правіла, глядзіць матчы дома. Сваёкі вымушаны саступаць ёй месца насупраць экрану тэлевізара.

Яна з захапленнем расказае, як у Мадрыдзе паважа-

юць футбол. Нават перакрываюць цэнтр горада, каб капітан каманды завязаў на шый статуі багіні Кібелы, усталяванай у фантане на плошчы Сібелес, флаг Іспаніі з гербам мадрыдскага «Рэала». А прыхільнікі «Рэала» на кожнай 7-й хвіліне любога матча стоячы згадваюць гульца Хуаніта, які гуляў пад 7-м нумарам і загінуў у аўтакатастрофе... Футбол у Іспаніі як рэлігія.

У ПОШУКАХ ЭКСПАНАТА

Настасся па адукацыі менеджар у галіне турызму. Скончыла ў Полацку каледж-філіял ВДУ імя П. М. Машэрава. Як большасць жанчын, добра разбіраецца ў модзе. Але любоў да футбола перыядычна бярэ верх. Падчас нашай размовы была ў футболцы, на спіне якой яе прозвішча.

— Зрабілі пад заказ для мяне (у *сміхаеўца*). Конкурс выйграла на лепшае фота з сімволікай «Рэала». Выставілі мае фота на стадыёне, і наведвальнікі сайта прагаласавалі... А вы ведаеце, колькі ў гульцоў камплектаў формы? — пытае нас яна.

— Тры: для дамашніх матчаў, выязных і запасная.

Штогод камплекты мяняюцца. Такім чынам, больш старая па часе вырабу — найбольш каштоўная для калекцыянераў. Самая старая футболка ў калекцыі Настсі — 1998 года. Купіла ў Мадрыдзе. А тыраж адпаведнай сувенірнай прадукцыі невялікі — максімум пару тысяч. Захопленыя футболам шукаюць такія экспанаты ў інтэрнеце на аўкцыёнах, у крамах сэканд-хэнд. Адно з пакупак у віцебскай краме Настасся паказала нам. Каштуе некалькі рублёў. І не падробка, а ад вытворцы. Для параўнання, новы камплект, калі яго купляць у краме клуба, можа каштаваць больш за 150 еўра.

— Некаторыя вядомыя мадэльеры ахвотна ствараюць спартыўную форму. Японскі дызайнер адзення Ёджы Ямамота такім чынам «адзеў» «Рэал», — расказае дзяўчына.

Самыя каштоўныя шалікі — «футбольныя ружы для фанатаў» — да пэўнага матча, калі на іх указаны дата і каманды, якія гуляюць. У калекцыі Пішчулавай і такія ёсць.

У АКЦЫБРСКУЮ — ПА ЭМОЦЫІ

На выстаўцы можна ўбачыць футболкі, у аналагах якіх гулялі Пеле, Ранальдзініе, Месі, Раналду і многія іншыя. Шмат білетаў з розных матчаў Лігі Еўропы і Лігі чэмпіёнаў. Сярод асабліва дарагіх сэрцу калекцыянера экспанатаў — аўтографы знакамітых гульцоў:

з швейцарскага і нямецкага клубаў. Настасся Пішчулава напісала ім лісты і атрымала такія цудоўныя падарункі. Для тых, хто не разбіраецца ў футболе, экспазіцыя таксама будзе вельмі цікавай. Ад налупак, паштовак, часопісаў, газет, якія тут прадстаўлены, цяжка адарвацца. Ёсць, напрыклад, паштоўка 1948 года з фота каманды «Зеніт».

Ад экскурсавода можна даведацца шмат цікавых фактаў. Напрыклад, пра тое, што радзіма футбола — Англія. Там у XIX стагоддзі з'явіліся клубы і афіцыйна пачалі праводзіць турніры. Але малюнкі з выявай гульні за шмат вякоў да гэтага з'явіліся ў Егіпце, ёсць выявы і ў пірамідах майя. Невытлумачальна, але ў гэтую гульню гулялі народы

розных кантынентаў, не ведаючы, што недзе за акіянам ёсць таксама футбалісты.

А вось жыхарам сучаснай Грэнландыі не пашанцавала. Міжнародная футбольная асацыяцыя забараніла мець каманду, бо... мала травы на востраве!

Дырэктар музея раскажа пра тое, што самы доўгі матч адбыўся 11 красавіка 2009 года ў Вялікабрытаніі. Ён доўжыўся 36 гадзін! На таварыскай сустрэчы ніяк не маглі вызначыць пераможцу. Потым падлічылі, што кожны футбаліст правёў на полі па 18 гадзін і прабег прыкладна па 70 кіламетраў. А самы вялікі лік мае прыкладна 150 галоў! Столькі забіла каманда Мадагаскара ў свае пустыя вароты ў знак пратэсту супраць несправядлівага судзейства...

Настасся расказала, што ў яе ёсць сябар — заўзятар іншага футбольнага клуба. Яны дамовіліся выключыць мабільныя тэлефоны, каб не нерваваць адно аднаго, калі гуляюць іх любімыя каманды. На развітанне пацікавіўся ў калекцыянера: напэўна, яе каханы — футбаліст, або такі ж захоплены футболам? Аказваецца, сур'ёзны статуснаў у дзяўчыны пакуль няма. Цікава, што атрымаецца, калі яе будучы выбраннік будзе хварэць не за «Рэал»...

Аляксандр ПУКШАНСКІ.
pukshanski@zviazda.by

Фота Віктара ПІКАТАЕВА.

«Шаўковы шлях — 2017»

Перамагчы сябе, сапернікаў і каварныя пяскі пустыні

Айчынная каманда «МАЗ-СПОРТАўта» прымае ўдзел у ралі «Шаўковы шлях — 2017». Чакаецца, што гонка стане сур'ёзным выклікам для ўсіх удзельнікаў. Гончыкам неабходна будзе пераадолець 9608 км. Уся дыстанцыя падзяляецца на 14 этапаў. На кожным з іх ёсць спецчасткі — цяжкапраходныя трасы, якія патрабуюць максімуму майстэрства і намаганняў ад каманды. Агульная іх даўжыня складае 4089 км. Сёлета дыстанцыя будзе яшчэ больш складанай. Павялічыцца і нарузка на экіпажы. Ім у літаральным сэнсе давядзецца змагацца з сабой, канкурэнтамі і трасай. Гаворачы пра апошнюю — удзельнікаў чакаюць бязмежныя стэпы, небяспечныя горныя серпанціны, каварныя пяскі. З многімі перашкодамі экіпажу прыйдзецца сутыкнуцца ўпершыню.

Гэтым разам ралі «Шаўковы шлях» праходзіць у фармаце транскантынентальнага марафону па тэрыторыі Расіі, Казахстана і Кітая. Стартавалі ўдзельнікі ўчора, 7 ліпеня, на Краснай плошчы ў Маскве. Самыя лепшыя каманды фінішуюць 22 ліпеня ў Кітаі ў горадзе Сіян.

Камерцыйны дырэктар МАЗа Аляксандр ЗАХАРЧАНКА паведамліў, што тэхніка і экіпажы добра падрыхтаваны. Наша каманда ў баявым настроі. «Гаворачы аб гонцы, хачу адзначыць, што яна нарошчае свае абароты. Расце і ўвага да яе ва ўсім свеце. Сёлета яе асвятляюць для 195 краін. Гэта ці-

кава яшчэ і таму, што перад нашым прадпрыемствам востра стаіць задача дыверсіфікацыі паставак. Дзякуючы ўдзелу ў гэтых гонках пазнавальнасць нашай тэхнікі ва ўсім свеце толькі ўзрастае», — расказаў Аляксандр Захаранка. Ён таксама паведаміў, што сёлета сітуацыя з продажами прадукцыі кампаніі выглядае лепш, чым летась: «Гэтае паўгоддзе мяркуем скончыць на ўзроўні больш за 130% экспарту прадукцыі аўтазавода ў параўнанні з аналагічным перыядам летась. Тэмпы вытворчасці таксама растуць».

Кіраўнік каманды «МАЗ-СПОРТАўта» Сяргей ВЯЗОВІЧ,

ён жа і пілот экіпажа 304-й машыны, лічыць, што «Шаўковы шлях—2017» уяўляе сабой адну з найбольш складаных канфігурацый трасы. «Мы пачалі рыхтавацца да гэтай гонкі адразу пасля заканчэння ралі «Дакар». Усе этапы падрыхтоўкі да беларускага чэмпіянату былі таксама звязаны з падрыхтоўкай да «Шаўковага шляху». Экіпажы і аўтамабілі, якія будуць удзельнічаць на гэтай гонцы, практычна не змяніліся. Каманда ставіць перад сабой задачу дамагчыся як мінімум леташняга выніку. У 2016 годзе мы ўсімі экіпажамі трапілі ў топ-10. Сёлета разлічваем на лепшы вынік, нягледзячы на тое, што склад удзельнікаў гонкі гэтым разам нашмат больш сур'ёзны. Мы да гэтага гатовыя», — запэўніў Сяргей Вязовіч. На яго думку, «Шаўковы шлях — 2017» на парадак больш складаны за «Дакар—2017». «У сувязі з гэтым у нашых трэніроўках асабліва ўвага ўдзялялася фізічнай падрыхтоўцы. Тэхніка рыхтуецца на высокім узроўні да кожнай гонкі незалежна ад таго, беларуская яна, ці гэта этап міжнароднага спаборніцтва», — дадаў кіраўнік каманды.

У ліку сапернікаў выступаюць такія каманды, як «КамАЗ», «IVECO», «Renault», «Tatra». Усе каманды выставілі не менш за тры машыны. Прыблізна гэтак жа выглядае і група лідараў на «Дакары». Канкурэнцыя будзе аналагічнай», — падкрэсліў Сяргей Вязовіч.

Ён мяркуе, што каманда «КамАЗ» — галоўны канкурэнт для беларусаў. Яна з'яўляецца наймацнейшай. Акрамя таго, яе шанцы на перамогу павялічваюцца, як у арганізатара гонкі. Прыплюсуем сюды і тое, што расіяне прадстаўлены найбольшай колькасцю аўтамабіляў — чатырма экіпажамі. «Аднак я не думаю, што для каманды «КамАЗ-майстар» гэта будзе лёгкі хатні шпацыр. Па выніку мінулай гонкі ўсе зразумелі сур'ёзнасць маршруту, усе веда-

юць адзін аднаго. Канкурэнцыя будзе вельмі вострая, па-спартыўнаму злая, і за месца на п'едэстале прыйдзецца ўсім папрацаваць», — рэзюмаваў Сяргей Вязовіч.

Гонка — не толькі забава для заўзятаў і добры піяр на ўвесь свет для Беларусі ў цэлым і МАЗа ў прыватнасці, але і выпрабавальны палігон, дзе кампанія правярыць працаздольнасць сваіх ноў-хаў. Экстрым-тэсту падвергнуцца таксама і ўсе камплектуючыя заводы, на 85% з якіх складаецца кожны са спартыўных аўтамабіляў. Сюды можна аднесці раму, надбудову кузава, каркас бяспекі, панэлі, кранштэйны, сістэму ахаладжэння рухавіка.

Ілья КРЫЖЭВІЧ.
Kryzhevich@zviazda.by